

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.

Előzetési pénzek és reklámok a Rónai Frigyes kiadó címére küldendők.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona, fél évre 4 korona
munkadíj 2 korona, egyes szám ára 20 fillér.
Nyilvántartási száma 40 III-é.
Hirdetési nagyság szerinti.

XXX. évfolyam.

Felölös szerkesztő:
JAMBRIK LAJOS.

27. szám.

Az aratás.

Végre elérkeztünk ahhoz az időhöz, amely után minden gazda szíve vágyik: az aratás idejéhez. A kalásztenger sárga, a buza megérett, acélossá lett, minden szála lecsüngő fejjel várja, hogy az aratómunkás oda suhintson a tövéhez az éles kaszával. Daloló lányok gyűjtik kévékbe és keresztekbe a learatott életet, az anyaföld termését, amelyből tényleg az élet fenntartója, a mindennapi táplálék kerül ki rövid idő múlva. Aratnak mindenhol szerteszéjjel az országban és ha a vihar-jég nem pusztított, ott az idén jó termésre, dus aratásra van kilátás.

Az áldott anyaföld termő ereje párosulva a szorgos emberi munkával az idén tehát meghozta a maga gyümölcsét. De nagy szükségünk is volt rá. Magyarország életének jóformán minden gyökérszálát a szántóföld táplálja, mezőgazdaságunknak megingathatlan alapja a termő föld, a mezőgazdaságból él jóformán az iparunk és kereskedelmünk is. Jó termés nélkül tehát nincs ebben az országban sem közgazdasági, sem társadalmi, sem pedig politikai élet. Jó termés nélkül nincs fogyasztás, fogyasztás nélkül nincs kereslet, nincs forgalom, egyszerűen pang minden. A jó termés hiányát megérzi a kultúra is, a művészet is.

Ránk nézve tehát valóságos életszükséglet, hogy jó termés legyen, gazdasági előrehaladásunk azután igazodik, hogy az aratók ajkán szomorú vagy vidám nóták fakad-e. Adjunk halát az égnek, hogy az idén annyi sok szomorúság után legalább az aratók ajkán nem fagy be a vidám nóta, ez annak a záloga lesz, hogy a sok szomorú dolgot összeroskadás nélkül ki fogják bírni és egy újabb esztendő küzdelmeihez anélkül

foghatunk hozzá, hogy a multból súlyos terheket kellene makunkkal cipelnünk.

Alapjában véve azonban a gazdának kellene legkevésbé örülnie a jó termésnek. Még eddig nem volt az a boldog esztendő, hogy a gazda zavartalanul élvezhette volna munkájának gyümölcsét. Hova tovább megdönthetetlen igazsággá válik az a szomorú tapasztalat, hogy a termés csak arra való, legyen mivel kibírni a folyton szaporodó megpróbáltatásokat és folyton növekedő terheket. Ma ez, holnap ismét más baj szakad a nyakunkba, s valamennyi ránk szakadó bajnál rendszeren a magyar gazdára appellálunk. Tiétek az ország, tiétek a föld, tiétek a földnek minden áldása, mutassátok meg tehát, hogy áldozatkészek vagytok. Ha jó a termés, áldozatok többet, ha pedig rossz a termés, akkor is áldozatok. És ha nincs semmi termés, akkor is áldozatok. A jó termés tehát nem jelent a magyar gazdára nézve egyebet, mint áldozatkészségének gyarapodását.

És cserébe vajjon mit kap érte? Bizony az a válasz, amit e kérdésre adhatunk, nem valami örvendetes. Maig is ott tartunk még, hogy a magyar gazdának még a leginkább jogos kívánságait sem teljesítik. Hasztalan sürgetik a magyar gazdák a bőrze reformot, az értékesítési viszonyok rendezését, hasztalan sürgetik a nekik kedvező kereskedelmi szerződéseket, a földhitel reformját, egyszerűen mindazokat a dolgokat, amik lehetővé tennék, hogy a jó termésnek meg is legyen az igazi értéke, amivel még inkább fokozni lehetne a magyar gazdák áldozatkészségét, — e kívánságokat teljesíteni nem akarják.

Pedig hát ez nagyon botor politika. Ha folyton csak a nemzet zömének, a gazdának

áldozatkészségére appellálunk, adjuk meg nekik az áldozatkészségre való lehetőséget. Követelünk becsületes minden kertelés nélküli agrár politikát. A sárguló kalásztenger a mezőkön szaporodó keresztek, az aratók vidám nótája egytől-egyig élő figyelmeztetésként dörgik oda minden illetékes tényezőnek, hogy a magyar földön nem lesz addig igazán jó termés, amíg a magyar gazdák jogos kívánságai nem teljesülnek. De nem csak jó aratás nem lesz, hanem gazdasági és társadalmi jólét sem, mert hiszen mindez szoros összefüggésben van a magyar gazdának, a magyar földművelőnek anyagi és erkölcsi jólétével, ez utóbbihoz pedig becsületes agrár politika nélkül sohasem juthatunk hozzá.

A köszeg-szombathelyi vasut közgyűlése.

A köszeg-szombathelyi vasut részvénytársaság kedden tartotta élénk érdeklődés mellett az évi közgyűlést Czeke Gusztáv vezetésével, melyen a kormány illetve annak képviseletében Dessewffy Aurél dr. miniszteri titkár jelent meg.

Az elnöklő Gzeke Gusztáv szívélyesen üdvözölte a miniszteri kiküldöttet és konstatálván a közgyűlés határozatképességét, a gyűlést megnyitotta. A szokásos formák elintézése után az igazgatóság előterjesztette a mult üzleti évről szóló jelentését, amely szerint a köszegi vicinális forgalma a mult évben jelentékeny emelkedést mutatott, dacára annak, hogy konkurrenciát kapott a sopron-köszegi vonaton. Az elmúlt évben a vonat 161.060 embert szállított, 716-tal többet, mint az előtt. A személyforgalom jövedelme 81.426 korona, 6000 koronával több, mint tavaly.

Tárca.

Gaszó András malacjai.

Írta: Kenedi Géza.

Gaszó András tulajdonképpen béres ember. A lassúságáról is mindig kitalálhattam, meg a buskomorságáról.

Vörhenyes bajsza van neki, de az is ritkaság. Erre azt szokták mondani, hogy fúróval van ültetve, vagy nagy filoxerás; már hol, miképpen.

Eppen előttem inceselkedett vele a kocsis, a ki jóval fiatalabb nálánál, azonfelül pedig a bajsza is jobban terem. En a verandáról, a lombokon át hallgattam, láthatatlanul. Valami régi nagy jégesőről mesélt neki az Andris a kocsis-szinben, a hol fölöstöközöttek. Igen szépen el tudta mondani, hogyan jött a nagy jég és mit hogyan vágott össze? Meg hogy az uraság felesége is sírva fakadt, a mikor kiment a határba a kárt megnézni; pedig az akkor még nagyon szép asszony volt.

A kocsis csak nem nyughatott:
— Ugy-e, András bácsi, kendnek a bajsza is akkortól óta ilyen ritka.

— Nem a — veti oda neki a másik — nem járt abban se jégverés, se filoxera, te számár.

— Nem-e, hát akkor mitől olyan, mint a Virágék szőleje.

— No, ha épen tunni akarod, hát soha se is tudott az jól megnézni az inségtől.

Hohó!
Oldalt toltam a széket, hogy jobban meghalljam, mit beszélnek. Paraszt ember dolgát ur meg nem

tudhatja másképp igazság szerint, ha csak látatlanba nem jut hozzá.

A kocsis vette föl a szót kis vártatva, de már sokkal csöndesebben:

— Már hogy az inségtől? Bizonyosan újságot olvasott kendnek megint az este a száraz mórán.

— Koll is oda újság! Nem abból olvassa ki azt az embör, hanem a tájból, amikor ciböre levesnél nincs benne egyéb, de még az is olyan vékony, mintha nem is vóna.

— No, no! Hát aztán az az egy lánc föld kutya! Mics embernek meg épen hogy csak annyi földje van, amennyi a esizmájához kívánczik. Kendnek legalább adott az Isten

— Lónni vóna; de mi haszna van, amikor az is jobb vóna, ha nem lönné.

A kocsis méltatlankodott.:

— Ehun-e! Most meg már az sem tetszik kendnek, hogy van egy kis földeskeje is, amivel magát megsegítheti, ha nem futja a kommenczió a nagy falamiúra.

Az Andris hallgatott egy kicsit, azután köhécselt Gondolkozik; valami újat akar kitalálni bizonyosan. Meg-meg rákezdi:

— Hallod, te Miska; te se öttél annyi kukoricakását világ életödben, mint én.

— Hásze igaz, hogy fiatalabb vagyok kendnél, de azért szaz esztendő is lehetek, aztán még akkor se fogok olyan embert találni, a ki azért haragudjon, hogy földje van neki.

Megint hallgattak egy kicsit. Andris vette föl a beszédet:

— Hát aztán tudod-e leginkább, hogy mire való a marha-doktor?

— Már hogyne tudnám. Ha baj esik a jószágban

hát bead neki valamit. Azért tartja a község.

— Ehen-e; még ezt se tudod. Hát a mikor a disznók elhullottak, tehetett az róla valamit? Az én két malaczomnak pedig semmi baja sem lett; mind a kettő olyan vigan rőfögött, mint a sánta Sztévo dudája vasárnap. Hát egyszer csak mégis gyün ám kifelé a marhadoktor a tanyára, hogy azt mondja, minek titkolom el a malaczaimat? Titkolja ám a nyavalya, mondok neki barátsággal. Meg-meg csak, hogy suket vagyok e, mikor kidobolták, hogy a kinek disznaja van, vigye be megvizitálni a község házához? No iszen, — mondok megint, — ha hallottam vóna se vittem vóna én oda be egyiket se, hogy a többtől ott megkapják a dögot; de még hogy nem is hallottam! A kisbíró sohase szokott ide kigyünni, mert kinéli az is a esizmáját. Erre vörös lett a marhadoktor a méregtől; hogy majd így, majd úgy! Móg hogy minden disznó után 40 fillér jár, amér megvizitálja. No, nem tudunk összegyünni, hát elmönt, nagy széllel mönt el. Isten hírel, — mondok. Így hatodnapra azt mondja az ispány ur, hogy mi rosszat eselekdöttem, mert irás gyütt a fűbírótól, hogy kihagtam volna valamiből. No, mondok, nem tottem én soha a törvény ellen amióta az orrom lukas; még katonakoromba se vótam strófbá. De azért beküdtt a fűbíróhoz. A fűbíró elibem mondja odabent, hogy miért nem hoztam be a malaczokat? Mondom neki. De mikor ki volt dobolva! — mondi. Mondon neki megint, hogy a tanyára nem farad ki a kisbíró. A fejit esőváltá egy kicsit, mivel hogy nem volna az se rossz embör, ha nem parancsolnának neki fölülül. No azonban csak az lett a vége, hogy 20 korona fizetség lesz a disznók miatt büntetésbe, mivel az a törvény. Ha pedig nem bírom, hát két napot ülök a garicsba. Mondok neki, hogy ha már muszáj vagyok vele,

Szombathelyi Takarékpénztár
Részvénytársaság
kőszegi fiókja,

Kőszeg, Király-út 755. sz.
Strucs szálloda mellett

Betéteket elfogad betétkönyveikre netto 4 százalékos kamatozással és folyó számlára, a kamatozás a betételt követő napon kezdődik; betét kifizetéseket felmondás és levonás nélkül eszközöl.

Kölcsönöket, u. m. váltó-, jelzálog-, folyószámla és zálogkölcsönöket a legelőnyösebb feltételek mellett nyújt.

Értékpapirokat napi árfolyamon vesz és elad.

Szelvényeket költségmentesen bevált.

Örzésre átvesz értékpapirokat és egyéb értékeket esekély díj mellett.

Sorsolás alá eső értékpapírok sorsolásait költségmentesen ellenőrzi.

Központ:

Szombathelyi (rég) Takarékpénztár r. t.
Szombathelyen.

Alapított 1867-ben.

Alaptőke: 1.200.000 kor.

Tartalékok: 400.000 kor.

Takarékbetétek: 14.000.000 kor.

**STOCK COGNAC
MEDICINAL**
szavatolt valódi borparlat
CAMIS & STOCK
gőzpároló telepéből
BARCOLA.

Cognac gőztözde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

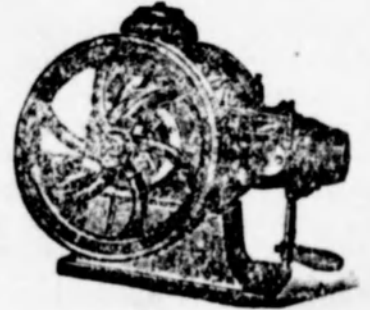

Kőszegen kapható Róth Sándornál.

Kajszinbaraczkot, válogatott legszebb példányokat, befőzéshez és csemegézni — 5 kilónként 3 koronáért, spanyol megyet 2 kor. 50 fillérért szállít
Szilágyi szőlőtelepe, Kiskörös.

BOLINDER-nyersolajmotorok
nyersolajlokomok

SZABÓ EMIL és TÁRSA cégnél
Budapest, V., Ferenc-József-tér 6. szám
(Gresham palota, a lánchíddal szemben) kaphatók

Szögnyelve:

Szabók

Budapest.

Telefon

76-48

**Szivógázmotorok. Benzinmotorok.
Cséplőgépek. Malombelendezések.**
— Árjegyzék ingyen és bérmentve. —

Köhögés, rokadtság és hurut ellen nincs jobb
a **Réthy-féle pemetefü** cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utazata van.

Egy doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

Zongora raktár.

KULHAY KAROLY

zongora készítő és hangoló

Szombathely,

Kossuth Lajos-utca 19. szám.

Elvállal zongora hangolást, valamint zongorák és pianinok javítását és ujrabőrözését, szakszerű kivitelben jótállás mellett.

Őszi trágyázás.

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Valódi védjegyű

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb phosphorsavas műtrágya!

Csak akkor
ha ilyen
van és
ólomzár

valódi
zsákban
eredeti
van rajta.

Minden zsák tartalomjelzéssel van ellátva.

Kalmár Vilmos

a Thomaphosphatfabriken, Berlin
vezérképviselője

Budapest, VII., Andrássy ut 49

Országszerte hire járja:

A „Keil-Lakk”-nak egészen párja,
Pompás fényben a padló,
„Keil-Lakk” anélkül öleső.
A ki egyszer ilyet használ,
Többet mást nem bír a haznál.
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz, mint a marvány,
Ha „fehér Keil-Lakk”-ot veszünk,
S vele mindent jól befestünk.
Konyhabutor, asztal, szék,
Itt van „Keil-Lakk” azurkék,
Kertibutorit fessünk zöldre,
Gyermekeknek öröme.
„Keil-Lakk”-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld-razmarin.
Szóval: ház vagy nyárilak,
Mindig legyen ott „Keil-Lakk”!

Mindenkor kaphatók:

**Unger József cég-nél
Kőszegen.**

Szombathely: Kaiser Lajos.

Zacherlin

elérhetlen hatása
mint feregpasztító:

Csak ott vegyünk üvegekben,
ahol a „Zacherlin” hirdetve van.

Helyheli elárusítók:

Adler Simon, Hacker Samu, Jánosa Gyula, Pollak Sándor, Sehnar József, Unger József, Wentzl Ede.
Csepregi fogyasztási szövetkezet.

Nyom. Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.